

Nödingeskolans likabehandlingsplan

Handlingsplan för främjande av likabehandling och för förebyggande av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Handlingsplanen gäller för förskoleklass, grundskola och fritidshem

Läsåret 2017/2018

Upprättad 2017-09-30

Innehåll

Innehåll	1
Grunduppgifter.....	3
Utvärdering.....	4
Främjande insatser.....	5
Kartläggning.....	9
Förebyggande åtgärder	10
Rutiner för akuta situationer.....	11
Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling.....	12
Begrepp.....	14
Diskrimineringsgrunder.....	15
Trivselregler för Nödingeskolan	18

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleklass, skola och fritidshem

Ansvariga för planen

Rektor

Vår vision

Nödingeskolan ska vara en skola där såväl barn, elever som personal har arbetsro och känner trygghet, en skola som medverkar till att alla barn och elever utvecklar en positiv självbild.

Vi har höga förväntningar på våra elever. Vi tror att alla barn och elever kan utvecklas, att alla kan och vill lära sig. Vi vill att våra gemensamma regler och åtgärder ska vara kända av alla.

Samtliga på skolan ska känna sig delaktiga i arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och ta eget ansvar i arbetet med att skapa ett tryggt klimat.

Samtliga på skolan ska veta hur man ska agera i olika situationer, för att så långt som möjligt undvika att diskriminering, trakasserier och kränkningar uppstår samt vad man ska göra om sådana situationer ändå skulle uppstå.

Planen gäller från

2017-09-30

Planen gäller till

2018-09-28

Läsår

2017/2018

Elevernas delaktighet

Eleverna har varit delaktiga i upprättandet av planen genom sina elevrådsrepresentanter.

Eleverna har tillsammans med sina lärare genomfört och analyserat GR-enkäten.

Eleverna har också deltagit i framtagandet av skolans ordningsregler och i att kartlägga platser de själva upplever otrygga inne på skolan och på skolgården.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Under vårterminen gavs samtliga vårdnadshavare möjlighet att besvara Skolinspektionens skolenkät om bland annat trygghet och trivsel.

Skolrådet har varit delaktiga som remissinstans kring skolans ordningsregler och skolmiljön i stort.

Personalens delaktighet

Personalen har varit delaktig genom diskussioner med eleverna kring ordningsregler och otrygga platser.

Personalen har analyserat resultaten på de elev- och föräldraenkäter som har genomförts.

På arbetslagsmötena ska planen vara ett stående inslag.

Trygghetsrådet har varit delaktigt i utarbetandet av planen. i trygghetsrådet ingår personal från skola och fritidshem samt från elevhälsan.

Förankring av planen

På klassråd och elevråd ska planen tas upp regelbundet liksom på pedagogernas arbetslagsmöten.

Planen presenteras för vårdnadshavarna på Unikum. Likabehandlingsplanen ska vara en stående punkt på skolrådets möten.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Planen har utvärderats genom att aktuella enkätsvar har analyserats. En förnyad trygghetsvandring har genomförts.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Elever, pedagoger, trygghetsråd och rektor

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Elevernas upplevda trygghet är på samma nivå som tidigare enligt enkätsvaren.

En del av de otrygga platserna har åtgärdats, medan andra områden kvarstår och måste åtgärdas.

Årets plan ska utvärderas senast

2018-06-15

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Årets plan ska utvärderas av klassråd, elevråd, skolråd, samtliga pedagoger samt rektor.

Trygghetsrådet står för den övergripande utvärderingen och analysen.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor och trygghetsrådet

Främjande insatser

Namn

ESTER

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Under våren har skolan en temavecka kring likabehandlingsfrågor, ESTER-veckan. Den blir både avslut på och start för det kontinuerliga, främjande arbete som genomförs på skolan.

Insats

Gemensamma aktiviteter kring temat ESTER där vi byter fokusområde varje månad. Kollegialt och synligt lärande via ESTER-väggen där vi dokumenterar vad vi gjort under varje fokusområde.

Ansvarig

Trygghetsrådet

Datum när det ska vara klart

Pågående under hela läsåret - utvärdering i juni 2018

Namn

Kontinuerliga diskussioner

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Stående punkt på alla klassråd, elevråd, lagmöten och skolrådsmöten för att aktualisera frågor kring likabehandling på alla områden.

Insats

På studiedagar och APT:er sker fortbildning för pedagogerna kring CPS - Collaborative Problem Solving

Ansvarig

Rektor, trygghetsråd och alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

Pågående under hela läsåret

Namn

Organiserade rastaktiviteter - Rastskoj

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Klimatet på skolgården under rasterna ska förbättras genom organiserade rastaktiviteter. Pedagoger ansvarar för utbildning och stöttning av de utvalda eleverna. Dessa leder i sin tur fysiska aktiviteter på rasterna med fokus på ökad trivsel, samarbete och likabehandling.

Insats

Utbildning av elever. Regelbundna träffar för eleverna tillsammans med de pedagoger som leder verksamheten.

Ansvarig

Rektor och ansvariga pedagoger

Datum när det ska vara klart

Mars 2018

Namn

Rastvärdskap

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

Mål och uppföljning

När man som vuxen är ute tillsammans med eleverna på rasterna är man det som en aktiv deltagare. Det är viktigt att röra sig runt på skolgården och stötta de som behöver detta.

Insats

Ett rastvärdsschema med god täckning på alla raster. Extra uppmärksamhet kring fotbolls- och kingplanerna.

Kännedom hos alla pedagoger om de elever som kan behöva extra stöttning i det sociala samspelet.

Kännedom hos alla pedagoger om de platser som eleverna upplever som otrygga.

Ansvarig

Rektor och alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

Pågående under hela läsåret

Namn

Fadderverksamhet

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla elever ska få lära känna fler elever från andra årskurser under trivsamma former. Detta leder till en ökad känsla av trivsel och trygghet.

Insats

Regelbunden fadderverksamhet mellan samtliga klasser; oftast parvis. Elevens val är ett annat forum för samverkan mellan de olika årskurserna. Fadderverksamhet med Kyrkbyskolan ska starta.

Ansvarig

Rektor och alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

Pågående under hela läsåret

Namn

Lust att lära

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Hela undervisningen på skolan ska genomsyras av lusten att lära. Genom detta ökar också trivsel, trygghet och studiero

Insats

En av förstelärarna leder arbetet med Lust att lära. Detta sker genom workshops tillsammans med personalen, skapande av en idébank med aktiviteter som stärker lusten att lära samt möjlighet för klasserna att få stöd i undervisningen kring aktiviteter som stimulerar lusten att lära och kring likabehandlingsfrågor av försteläraren.

Ansvarig

Rektor i samarbete med försteläraren

Datum när det ska vara klart

Pågående under hela läsåret - utvärderas i juni 2018

Namn

Stopp! - Min kropp!

Områden som berörs av insatsen

Könsidentitet eller könsuttryck

Mål och uppföljning

Alla barn ska känna sig trygga i och med sin kropp. Vi vill att varje barn ska utveckla en god självbild och kunna bestämma över sin egen kropp. Alla barn ska känna att de har rätt att säga nej till oönskad beröring av sin egen kropp.

Insats

Fortbildning för alla pedagoger

Ansvarig

Rektor

Datum när det ska vara klart

Juni 2018

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Alla elever, F-3, svarar på den skriftliga enkäten om trygghet och trivsel i skolan - TOTIS. Resultatet bearbetas sedan både av elever och pedagoger för att finna de områden vi måste utveckla.

GR-enkäten, som besvaras av elever i år 1-3, innehåller också delar kring likabehandling.

En inventering av otrygga platser genomförs av elever och pedagoger i början av höstterminen.

Klassråd och elevråd har likabehandlingsplanen som en stående punkt på dagordningen.

I skolrådet är likabehandlingsplanen en stående punkt.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Svar på ovanstående enkäter genomförs under lektionstid, så att alla ska få möjlighet att svara. Resultatet analyseras sedan av pedagogerna för att sedan föra diskussionen med eleverna. De delar av enkätsvaren som är anmärkningsvärda bearbetas sedan i respektive klass.

Genom att tillfrågas, och i vissa fall genomföra en skolgårdsvandring, involveras eleverna i vilka platser som upplevs som otrygga.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Alla pedagoger deltar i en analys av resultaten på enkäterna. De återkopplar sedan vissa fokusområden till eleverna och arbetar därifrån vidare.

Resultat och analys

Cirka 90% av eleverna känner sig trygga på skolan och upplever att de trivs. Symptomatiskt är att de allra flesta är mer nöjda med sina närmaste kamrater, men kan uppleva de elever de inte känner som lite mer skrämmande och "ohyfsade".

Över 90% upplever att de allra oftast har någon att vara med; ingen känner sig helt utan kompisar.

De klasser som finns närmast slöjdsalarna har ibland upplevt störningar från de högstadieelever som har slöjd där.

Kring toaletterna finns en fortsatt osäkerhet. En del elever tar med sig en kompis för att vakta och/eller för att man inte ska känna sig rädd att inte kunna låsa upp dörren. Det har förekommit att lampan inte tänds och ibland släcks ljuset för tidigt.

Vid ingången till idrottshallen från skolgården upplever flera elever att det känns otryggt och det behövs vuxna där.

Flera elever upplever otrygghet i området utanför bamba när mellanstadiets elever är där.

Förebyggande åtgärder

Namn

Rastvärdskap

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål och uppföljning

Fler, mer aktiva och synligare rastvärdar ger en tryggare miljö för både barn och vuxna.

Åtgärd

All personal är informerade om resultatet av elevernas tankar om otrygga platser på skolan.

Motivera åtgärd

Detta utförs för att elevernas känsla av oro för bristande vuxennärvaro på rasterna ska minska.

Ansvarig

Rektor och alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

Pågående under hela läsåret

Namn

Trygghetsrådet

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål och uppföljning

Trygghetsrådet träffas regelbundet för att arbeta med det förebyggande och främjande likabehandlingsarbetet.

Åtgärd

Trygghetsrådet arbetar med månadens "fokus-ord" och stöttar pedagogerna med aktiviteter att göra tillsammans med eleverna.

I trygghetsrådets möten ska rektor delta regelbundet.

Motivera åtgärd

Trygghetsrådet är viktigt för att skapa en samlad bild över arbetet med likabehandlingsfrågor på skolan. De är också en viktig sammanhållande länk kring aktiviteter som stärker arbetet med eleverna i likabehandlingsarbetet.

Ansvarig**Datum när det ska vara klart**

Pågående under hela läsåret

Namn

Organiserade rastaktiviteter - Rastskoj

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Fler organiserade aktiviteter på skolgården på rasterna ger en större känsla av trygghet, inflytande och delaktighet hos eleverna.

Åtgärd

Organiserade aktiviteter pågår för samtliga elever på samtliga lunchraster. Nästa steg är att involvera eleverna i planering och genomförande.

Motivera åtgärd

Färre sysslösa elever på rasterna minskar incidenter med inslag av kränkande behandling. Eftersom aktiviteterna fokuserar på samarbete blir också klimatet mellan eleverna bättre.

Ansvarig

Rektor och ansvariga pedagoger

Datum när det ska vara klart

Juni 2018

Rutiner för akuta situationer

Policy

Pedagog som ser eller får veta något om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling är ansvarig för att ta hand om situationen samt dokumentera händelsen på blanketten ”Anmälan om kränkande behandling” snarast. Blanketten finns som bilaga i detta dokument samt i de olika personalutrymmena. Blanketten lämnas därefter till rektor och trygghetsrådet samt till barnens eller elevens fritidspedagog/klasslärare.

Pedagoger är enligt lag skyldiga att skyndsamt anmäla till rektor om man får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Rektor är på samma sätt skyldig att anmäla till huvudmannen, dvs. Ale kommun.

Vårdnadshavare gör anmälan till pedagog eller rektor om de skulle få kännedom om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling på skolan.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Trygghetsrådet består av representanter från samtliga arbetslag och fritidshemmet, samt från elevhälsoteamet. De träffas regelbundet och har som uppdrag att stödja skolans personal, elever och barn i arbetet med att förhindra och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Trygghetsrådet har kännedom om de fall av trakasserier och kränkande behandling som trots allt förekommer på skolan. Detta delges trygghetsrådet genom personalens dokumentation.

Elevhälsoteamet (EHT) består av rektor, specialpedagog, speciallärare, socialpedagog, skolsköterska och psykolog. EHT träffas två tillfällen per månad för att lyfta och uppmärksamma elever som har behov av särskilt stöd. EHT har ett nära samarbete med vårdnadshavare och externa utredare som t ex Individ- och Familjeomsorgen (IFO) och Barn- och Ungdomspsykiatri (BUP). EHT ger även handledning till skolans personal.

Arbetslagen har regelbundna möten. Likabehandlingsplanen och dess innehåll kopplat till den dagliga verksamheten är en stående punkt på mötena och följs därmed upp

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Hossein Tajik, rektor, 0303-330721

Gunvor Kraft, specialpedagog

Agnetha Herdesköld, skolkurator, 0303-330195

Lisa Hassel, skolsköterska, 0303-330198

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Pedagog som ser eller får veta något om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling är ansvarig för att ta hand om situationen samt dokumentera händelsen på blanketten ”Anmälan om kränkande behandling” snarast. Där dokumenteras också de akuta åtgärder som vidtagits.

Anmälan lämnas sedan vidare till rektor, som eventuellt beslutar om ytterligare åtgärder för att kränkningen ska upphöra. Vid upprepade kränkningar kring samma elev/elever engageras trygghetsrådet i arbetet.

Pedagog eller rektor samverkar om vem som tar omgående kontakt med samtliga involverade barns vårdnadshavare, samt för att informera om vidtagna åtgärder och det fortsatta arbetet.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Rektor informeras och samtalar med de inblandade, inklusive samtliga vårdnadshavare.

Rektor beslutar om åtgärder och dokumenterar ärendet samt gör en uppföljning av ärendet inom två veckor.

Om rektor är involverad i någon form av diskriminering eller kränkning av barn eller elev kontaktas verksamhetschefen som därefter handhar ärendet.

Om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling trots åtgärder inte upphör, informeras verksamhetschefen om det fortsatta arbetet med ärendet.

Rutiner för uppföljning

Inom fyra veckor ska en uppföljning göras av ärendet när det gäller kränkningar elever emellan. Samverkan med involverade barns vårdnadshavare ska ske. Den pedagog som anmälde den första misstänkta kränkningen ansvarar för att initiera uppföljningen inom stipulerad tid.

En skriftlig uppföljning till huvudmannen sker en gång/månad tills ärendet anses avslutat.

Handlar kränkningen om att en pedagog kränkt en elev görs uppföljning av rektor inom två veckor.

Rutiner för dokumentation

På blanketten dokumenteras händelsen kortfattat, vilka åtgärder som vidtagits och vilka övriga personer som kontaktats. Den som upptäckt den kränkande handlingen ansvarar för dokumentationen samt för att den kommer till rektors kännedom snarast möjligt.

Kränkningar dokumenteras på kommungemensam blankett. Denna skickas sedan, anonymiserad, till huvudmannen av rektor.

Ansvarsförhållande

Rektor har det övergripande ansvaret för rutinerna. Samarbete sker med i första hand EHT, trygghetsråd och lagledarna.

Den enskilde pedagogen ansvarar för upptäckt, akuta åtgärder och dokumentation.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”blatte”, ”mongo”, ”fjolla”, ”hora”, eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom ”pucko” och ”tjockis”. De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. ”Han är en ensamvarg”, säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet ”Det är för hårt arbete för en tjej”. [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratorn på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratorn ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att ”Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa”. [trakasserier]
- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen
- ”Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck”. Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar ”Din pappa är jävla CP.” [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden ”ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!” [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne ”äckliga lebb”. [trakasserier]
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.
- James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]

Trivselregler för Nödingeskolan

Skola, förskoleklass och fritidshem

- Ge varandra lugn och ro under dagen genom att lyssna på varandra, prata i vanlig samtalston och gå lugnt i klassrummen och i korridorerna utanför klassrummen. Gå ut på rasterna.
- För ökad trivsel i bamba är det viktigt att ge varandra matro Detta gör du genom att prata i vanlig samtalston och gå lugnt. Ytterkläderna hänger du vid ingången. Mössa och keps tar du av innan du börjar äta. Stäng av mobilen.
- Använd trevliga ord och ett trevligt sätt när du träffar andra.
- Lös problem genom att prata med varandra eller ta hjälp av en vuxen.
- Stanna inom skolans område hela dagen.
- Var rädd om saker omkring dig.
- Lämna värdesaker, pengar, godis och tuggummi hemma. Lämna värdesaker eller pengar till din lärare på morgonen om du har med dig något sådant
- Spela inte in, filma eller ta kort på någon under tiden du är i skolan eller på fritids, om det inte ingår i undervisningen. Fråga de du filmar eller fotograferar om lov innan du gör det!
- Kasta snöboll enbart på anvisad plats. En vuxen ska alltid finnas med.